

Tárgy: Tájékoztató a település környezeti állapotáról

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól*

46. § (1) A települési önkormányzat (Budapesten a Fővárosi Önkormányzat is) a környezet védelme érdekében

a) biztosítja a környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtását, ellátja a hatáskörébe utalt hatósági feladatokat;

b)* önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki a 48/E. §-ban foglaltak szerint, amelyet képviselő-testülete (közgyűlése) hagy jóvá;

c) a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz;

d)* együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, egyesületekkel;

e) elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot;

f) a fejlesztési feladatok során érvényesíti a környezetvédelem követelményeit, elősegíti a környezeti állapot javítását.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően négy jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Körny.tv.), a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

I. Környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás az alábbi helyi rendeletekre támaszkodik:

- ❖ A települési hulladékkal kapcsolatos önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásáról szóló 13/2016. (VI. 28.) önkormányzati rendelet módosításáról
- ❖ A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos kötelező helyi közszolgáltatásról szóló 24/2014. (XII. 23.) önkormányzati rendelet
- ❖ A helyi hulladékgazdálkodási tervről szóló 6/2005. (VI. 15.) önkormányzati rendelet
- ❖ A közterület-használat rendjéről és díjairól szóló 13/2018. (X.19.) önkormányzati rendelet
- ❖ Nagyrábé Nagyközség Környezetvédelmi Programja

A Körny. tv. 46. § (1) bekezdés b) pontjában és a 48/E. § -ban meghatározott tartalmi követelményeket figyelembe véve a település környezetvédelmi állapotát érintő témakörökben az önkormányzat települési környezetvédelmi program készítésére kötelezett.

A törvény értelmében a települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását, és a programot szükség szerint- de legalább két évente- felülvizsgálja.

Az önkormányzat környezetvédelmi programmal, és hulladékgazdálkodási tervvel rendelkezik, azonban annak felülvizsgálatára lenne szükség.

II.A Körny. tv. 46. § (1) bekezdése, valamint az 51. § (3) bekezdése alapján a település környezeti állapotáról a környezeti elemek állapotának bemutatásával az alábbi tájékoztatást adom:

1.Terület, népesség

Terület

Nagyrábé település közigazgatási területe 8541 ha, ebből a belterület nagysága 213 ha, a zártkerti ingatlanok területe 73 ha.

Népesség alakulása

Magyarország állandó lakossága 2020. január 1. napján 9.917.344 fő volt. Ebből 4.780.849 fő férfi, 5.136.495 fő nő.

Nagyrábé állandó lakossága 2020. január 1. napján 2098 fő volt, ebből 1035 férfi és 1063 fő nő.

2019. január 1. napján Magyarország állandó lakossága 9.945.975 fő volt. Ezen belül 4.790.369 férfi és 5.155.606 nő. Nagyrábé állandó lakosainak száma 2142 fő. Ebből 1063 fő férfi, és 1079 fő volt nő.

2.Úthálózat:

Az önkormányzat kezelésében lévő kiépített belterületi úthálózat hossza 16,359 km, kiépítetlen belterületi úthálózat hossza 3,961 km. Az állami közút hossza 3,896 km, területe 23000,173 m². A kiépített járda hossza 18,2 km.

Az önkormányzati belterületi utak állapota igen változatos. A szennyvízberuházást követő helyreállításoknak köszönhetően az utak járhatóak lettek. Az „eredeti állapot helyreállításánál” – ami a kivitelező kötelessége volt, jobb állapotúak jelenleg az érintett utak. Viszont ezek továbbra is megfelelő alap nélküli, makadám utak, amik állapota jóval gyorsabban romlik mint a kiépített aszfaltos utaké.

3.Talaj

A mezőgazdasági földterületek nagy része művelt. Nagyrábé közigazgatási területén kb. 5000 ha szántó és kb.800 ha legelő található.

Sajnos egyre több a zártkertekben azon ingatlanok száma, melyek művelési águknak megfelelően nincsenek művelve, elhanyagoltak, gazosak. Mivel ezen ingatlanok vonatkozásában az alapvető növényvédelmi védekezésre sem kerül sor, hosszú távon a gyomnövények, rágcsálók elszaporodásához vezethet. A területen néhány kis-, és középgazdaság működik.

4.Talajvíz és ivóvízellátás

A településen az ivóvíz szolgáltató a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. Az ivóvíz bekötések száma 892 lakossági és 62 közületi. A szolgáltatott ivóvíz mennyisége 2020. évben a közületek számára 6359 m³, a lakosság részére 56647 m³.

Közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza 23,044 km, üzemelő közkifolyók száma 4 db.

A településen a szennyvízberuházás eredményeképpen 23, km szennyvízhálózat kiépítésére került sor. 2020. december 31. napjáig 845 szennyvízrákötés történt.

Ivóvízminőség megfelelő köszönhetően a 2015 évben befejezett „ivóvíz minőség javító program keretében” teljesen felújított vízmű telemnak, illetve a településen teljesen kicserélt ivóvíz hálózati rendszernek.

5.Felszíni vizek, vízelvezetés

Felszín alatti vízkészleteink kiemelkedő természeti erőforrást jelentenek. Ivóvízellátásunk több, mint 95 %-ban felszín alatti vizekből történik. A felszín alatti vizeket ipari célokra, öntözésre is használják, ez a hasznosítás azonban kisebb mértékű és növelése nem is indokolt. A felszín alatti vizek jelentősége ugyanakkor a természetes növényzet és a mezőgazdaság szempontjából is nagy: a megfelelő mélységben elhelyezkedő talajvíz szükséges a növények optimális vízellátásához.

Az éghajlat változásai, az emberi beavatkozások, a készletek túlzott igénybevétele és a különböző szennyezőforrások sok problémát vetnek fel a felszín alatti vizekkel való gazdálkodás és a védelem területén. A felszín alatti vízkészletek Magyarországon állami tulajdonban vannak, ezért a gondok megoldása alapvetően állami felelősségi körbe tartozik. Ugyanakkor van feladatuk a vízellátásért felelős önkormányzatoknak, vízhasználóknak, a környezetet terhelő és szennyező tevékenységet végzőknek, végső soron minden állampolgárnak, annak érdekében, hogy felszín alatti vízkészleteinket megfelelő mennyiségi és minőségi állapotban óvjuk meg.

A településen természetes felszíni vízfolyás nincs.

A csapadékvíz elvezetése nyílt vizes árokka, és helyenként zárt csatornával történik. A csapadékvíz elvezetése megoldott, a településre a belvíz nem jellemző.

6.Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezető rendszer állapota változó. A központi területen a csatornák zártak vagy burkolt medrűek, a település nagy részén nyílt, földmedrű árkok vannak. Ezek állapota folyamatos karbantartást igényel, melyet folyamatosan végez az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében.

7.Szennyvízkezelés

A településen a szennyvízkezelés jelenleg már megoldott. 2020. közepétől már hivatalosan működik a szennyvíztisztító telep. A beruházással, valamint a szakszerű tisztítás révén a környezetterhelés csökkentése és egészségesebb lakókörnyezet valósulhat meg. A projekt megvalósításának elsődleges célja, hogy a település, illetve Bihardancsháza település és jelenleg még Bihartorda település nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizének ártalommentes elhelyezését megoldja. Ezzel a talajvíz szennyezésének, a sérülékeny ivóvízbázisok veszélyeztetésének megszüntetését, valamint a környező felszíni és felszín alatti vízminőség védelmét szolgálja. A települései környezet minőségének javítása és a felzárkózás lehetősége is indokolják a fejlesztések szükségességét.

Jelenleg a telep kapacitása 200 m³ /nap a szippantott szennyvíz fogadó kapacitása 10 m³ /nap.

Néhány ingatlan kivételével már megtörténtek a rákötések a szennyvízhálózatra.

8.Levegőminőség

A település levegőminősége kedvező, zavaró légszennyező forrást az aratási időszakban korábban a Dózsa György úton található szárító jelentett. 2020. évben nem érkezett panasz ezzel kapcsolatban.

Téli időszakban a vegyes tüzelés, illetve a nem megengedett anyagokkal történő fűtésből származó füst okoz problémát.

A település levegőminőségét

- egyedi és lakossági fűtések,
- közlekedés és
- egyéb tevékenység emissziója határozza meg.

Egyre több ingatlanba kerül bevezetésre a gáz. A gáztüzelés előnye a jó szabályozási lehetőség következtében, viszonylag kis mértékű szén-monoxid kibocsátást eredményez. Mivel a gáz kéntartalma jelentéktelen, így gyakorlatilag kén-dioxid nem keletkezik. A magas égési hőmérséklet miatt viszont magas nitrogénoxid kibocsátással kell számolni, de szilárd szennyeződés gyakorlatilag nem keletkezik.

9. Települési zöldfelületek és természeti környezet

A település zöldterületeihez tartoznak:

- járdák és az úttestek közötti zóldsávok melyeknek gondozása háromféle módon történik. Magántulajdon esetén az ingatlantulajdonosok végzik a fű nyírását, előkertek gondozását, vagy az önkormányzat minimális szolgáltatási díj fejében elvégzi azt, az önkormányzati területeken az önkormányzat végzi el a rendszeres gondozást.
- sövények, fasorok,
- köztemető,
- templomkert
- egyéb zöldterületek.

A település közterületeinek, közparkjainak, köztemetőjének tisztántartásáról az önkormányzat saját munkavállalói útján -a köztemető esetében a közszolgáltató alkalmazottja révén- , illetve közmunkások bevonásával gondoskodik, melynek során a fűnyírási munkálatok mellett a zöldhulladék, falevelek rendszeres összegyűjtésével, virágültetéssel biztosítják a környezet elvárt színvonalú megjelenését.

A Nagyrábéi Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói minden évben bejárást tartanak, melynek során megtekintik a település ingatlanjainak állapotát, környezetének rendezettségét.

Minden évben sor kerül felszólító levél kiküldésére az érintettek részére ingatlanjaik környezetének rendbetételére, a szükséges kaszálási és egyéb feladatok elvégzésére.

A település része a Bihari-sík Természetvédelmi Tájegységnek, a Natura 2000-nek, a Dél-ásványi gyepek különleges természetmegőrzési területnek és a Kaba-földesi gyepek különleges természetmegőrzési területnek. Emellett különleges madárvédelmi terület is.

Védett területek és objektumok:

Halom-szer védett kunhalom
Eserő-halom védett kunhalom
Csata-halom védett kunhalom
Béka-halom védett kunhalom
Bihari-sík tájvédelmi körzet

10. Tájsebek

Tájseb: ökológiai, termőhelyi, tájképi adottságok jelentős mértékű megváltoztatásának maradandó nyoma, helye. Tájseb az anyagnyerőhely, a bányagödör, a bányautótáj, a zagytér, a személtlerakóhely, a hulladék- és melléktermék depónia.

Ilyen jellegű tájseb településünk területén nem található.

11.Hulladékgazdálkodás

A települési szilárd hulladék begyűjtésével és elszállításával az önkormányzat a Debreceni Hulladék Közzolgáltató Nonprofit Kft-t bízta meg, határozott idejű közszolgáltatási szerződéssel. A szerződés értelmében a Kft. feladata a háztartási szilárd hulladék összegyűjtése, átvétele, elszállítása és ártalmatlanítása és kezelése. A település tisztasága érdekében a közzolgáltató évente egy alkalommal lomtalanítási akciót szervez, melynek keretében elszállításra kerül a szervezett szemétszállítás során el nem szállítható, háztartásokban képződött felesleges nagydarabos hulladék, a veszélyes hulladék kivételével.

A közzolgáltató által nyújtott adatok alapján 2020. évre vonatkozóan Nagyrábé településről 429.930 kg (4.434.260 l) kommunális hulladék, 9.765 kg szelektív hulladék, és 20.530 kg lomhulladék került elszállításra.

12.Potenciális szennyezőforrások

Potenciális szennyezőforrás a településen nincs. A belterületen állattartó telep nem működik, azonban problémát jelent néhány olyan állattartó, akinél az állatok helyének tisztántartása, illetve a trágyakezelés nem megfelelő, és a közvetlen környezetének a rovar, rágcsáló és szaghatása jelentős problémát okoz. Több esetben volt panasz, melyet az illetékes hatóság is kivizsgált, azonban változás nem tapasztalható.

13.Megújuló energia

A környezettudatos energiagazdálkodás nagymértékben hozzájárul a klímaváltozás káros hatásainak enyhítéséhez. Az energiafelhasználás visszafogásával, egy részének megújulókból történő fedezésével – az ehhez illeszkedő alacsony hőmérsékletű fűtési technológiákkal kiegészítve – az üvegházhatású gázok kibocsátása csökkenthető.

Helyi hasznosítás esetében a megújuló energiaforrásokban rejlő lehetőségek csak abban az esetben használhatóak ki hatékonyan, ha az ellátni kívánt épület új építés esetében erre energetikailag megfelelően tervezett, utólagos alternatív energiával történő energiaellátás esetében pedig az épület energetikai korszerűsítése, hőszigetelése, energiafelhasználás csökkentése megtörténik.

14.Zaj- és rezgésvédelem

A településen nem áll fenn zaj- és rezgésvédelmi probléma. Kisebb zajhatást keltenek a település útjain közlekedő gépjárművek.

15.Éghajlatváltozás hatása az emberi egészségre

Az éghajlatváltozás hatására bekövetkező változások is a lakosság egészségének egészségét befolyásolják. A hőhullámok, viharok, tüzesetek, aszályok következtében fellépő megbetegedések és sérülések a növekvő nyári átlaghőmérséklet hatására, és a hőhullámok alatt fellépő hasmenéses megbetegedések, a keringési-légzőrendszeri megbetegedések növekvő gyakorisága és néhány fertőző betegség hordozóinak megváltozott térbeli eloszlása mind következményei az éghajlatváltozásnak.

Hőhullámnak tekinthető az az időszak, amely során legalább három egymást követő napon a napi átlaghőmérséklet meghaladja a napi 25° C átlaghőmérsékletet. A hőhullámos napokon megnőhet a halálozások száma az év egyéb időszakaihoz képest. A hőhullámok közegészségügyi hatásai azonban egyéb tünetek formájában (lassuló reakcióidő, hőstressz, hóguta, súlyosabb-enyhébb rosszullétek, koncentrációs

problémák) is jelentkezhettek, így hatásai tovább gyűrűzve érinteni fogják a munkavégzést is.

Az éghajlatváltozás bizonyos időjárási körülmények között negatívan érinti a légszennyező anyagok koncentrációját. A légszennyező anyagok a nagymértékű nyári gépjárműforgalom által megnövekedett koncentrációja növeli a légzőszervi megbetegedések számát. Ezek a megbetegedések méginkább érinteni fogják az időseket, krónikus betegséggel küzdőket és a rossz alkalmazkodó képességű, illetve meggyengült immunrendszerű embereket. Ezért fel kell készíteni a lakosságot az általuk nem befolyásolható hatásokhoz történő alkalmazkodásra. Sérülékeny csoportok közé sorolhatók a korcsoportok alapján a gyerekek, idősek, egészségügyi helyzet alapján főként a szív- és érrendszeri betegségekben szenvedők, iskolai végzettség szerint az alacsony iskolázottságú csoportok, lakóhely alapján a régi, nem megfelelő műszaki állapotú házak, lakások lakói.

16.Kóbor kutyák

Az országos helyzethez viszonyítva településünk helyzete egyáltalán nem mondható rossznak a kóbor kutyák számát tekintve. Országos felmérés alapján a gyepmesteri telepeken csupán 2000 önkormányzati fenntartású férőhely van, az utcákon pedig minimum 30 ezer kóborkutya van, számuk pedig egyre csak nő. A civil szervezetek 5-6 ezer kutyát tudnak befogadni és gazdát találni számukra, kimenteni őket a gyepmesteri telepekről, ám ez a szám is csak kis hányada az országban élő kóbor kutyák sokaságának.

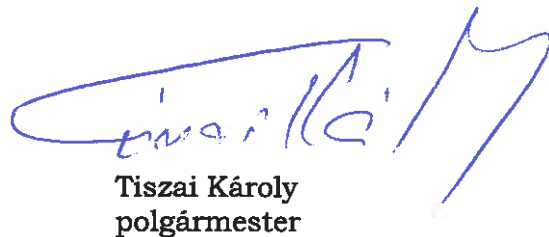
Az önkormányzatnak Szerep Község Önkormányzatával van szerződése a kóbor ebek befogására és elszállítására.

Nagyrábéről évente eddig 4-5 ebet kellett elszállítani. Ez alapján elmondható, hogy a település lakosai felelős állattartók.

Annak is tudatában kell legyünk, hogy a felügyelet nélkül a közterületen kóborgó, kivert, vagy eltévedt kutyák közegészségügyi, illetve közbiztonsági kockázatot jelentenek, hiszen nem kapják meg a védőoltásokat, féregtelenítés, valamint éhesen rátámadhatnak a járókelőkre is.

A fentiek ismeretében megállapítható, hogy a település, a lakóhely környezeti állapota jónak mondható. Az élhető, tiszta környezet megteremtésében a település lakosságának és az önkormányzatnak is jelentős szerepe van. Bízunk abban, hogy a környezetünk védelme az utánunk jövők részéről is fontos, és elsődleges szempont lesz.

Nagyrábé, 2021. február 16.

Tiszai Károly
polgármester

között nem számolható el/nem vehető figyelembe. E bekezdés alkalmazásában írásban kötött szerződésnek minősül az elküldött és visszaigazolt megrendelés is. Az írásbeli alak megsértésével kötött megállapodás teljesítése érdekében történt kifizetés összege a szakmai tevékenység költségei között nem vehető figyelembe. Készpénzben kifizetett számlák esetén az elszámolás része a kiadási pénztárbizonylat.

- 7.3. A Kedvezményezett köteles a kapott forrást elkülönítetten kezelni és a forrás felhasználására nézve elkülönített számviteli nyilvántartást vezetni, illetőleg a forrással kapcsolatos valamennyi dokumentumot, különösen a felhasználást dokumentáló számlákat, kiadási pénztárbizonylatokat, banki bizonylatokat (bankkivonat), megrendelőket, egyéb bizonylatokat, szerződéseket, egyéb okiratokat, bérköltség kifizetések igazolására szolgáló dokumentumokat (munkaszerződés, megbízási szerződés, bérjegyzék, kifizetést igazoló bizonylat) a Lebonyolító, a Támogató vagy egyéb ellenőrzésre jogosult szervek által ellenőrizhető módon kezelni és nyilvántartani, valamint a Lebonyolító/Támogató általi jóváhagyásától számított legalább 10 évig megőrizni. A Kedvezményezett ezen túl is köteles minden, az ellenőrzéshez szükséges felvilágosítást és egyéb segítséget megadni.

A támogatási cél kormányzati funkciója és kódja: **Közművelődési hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása, 082092.**

- 7.4. A Kedvezményezett a teljes forrás felhasználásáról legkésőbb **2022. május 31.** napjáig köteles záró szakmai beszámolót és záró pénzügyi elszámolást készíteni és azt a Lebonyolító részére egy eredeti példányban papír alapon, valamint elektronikus adathordozón (pendrive) átadni. A szakmai feladat hiánytalan és teljes megvalósítása esetén a megadott véghatáridőt megelőzően is lehetőség van az elszámolás benyújtására. A szakmai beszámolóra és a pénzügyi elszámolásra vonatkozó részletszabályok:

- a) a záró szakmai beszámoló: minimum 1 A/4 oldal terjedelmű szakmai értékelés a forrás céljának megvalósulásáról (amennyiben a beszámoló 3 oldalnál hosszabb, a Kedvezményezett köteles egyoldalas összefoglalót készíteni)

- b) pénzügyi elszámolás:

A Kedvezményezett a felhasználást dokumentáló eredeti számlákra, bizonylatokra, egyéb okiratokra köteles ráírni (záradékkal ellátni): „*a Nemzeti Művelődési Intézet NKKft. felé Ft (azaz forint) összegben a iktatószámú Támogatói Okirat keretében elszámolva*”.

- a Kedvezményezett nevére szóló számlák, kiadási pénztárbizonylatokat, banki bizonylatokat (bankkivonat), megrendelőket, egyéb bizonylatokat, szerződéseket, egyéb okiratokat, bérköltség kifizetések igazolására szolgáló dokumentumokat (munkaszerződés, megbízási szerződés, bérjegyzék, kifizetést igazoló bizonylat) egyéb számviteli és adóhatósági felhasználásra alkalmas helyettesítő okiratok, bizonylatok hitelesített másolatai
- a szakmai feladat megvalósításának időtartamához igazodó, a Kedvezményezett nevére szóló számlák, egyéb számviteli és adóhatósági felhasználásra alkalmas helyettesítő okiratok, bizonylatok adataival megegyezően kitöltött, cégszerűen aláírt, a jelen Támogatói Okirat 7/a., illetve 7/b. számú mellékletét képező számlaösszesítő és,
- a forrás felhasználását igazoló számviteli bizonylatoknak, a kifizetés alapjául szolgáló bizonylatoknak a jelen Támogatói Okirathoz csatolt elszámolási Segédlet alapján történő benyújtása.

